

Критерии за оценяване за IV клас

Степента на постигане на очакваните резултати от обучението, е:

отличен 6 - ученикът постига напълно очакваните резултати от учебните програми; в знанията и уменията няма пропуски; усвоени са всички нови понятия и ученикът ги използва правилно; притежава необходимите компетентности и може да ги прилага самостоятелно при решаване на учебни задачи в различни ситуации; действията му са целенасочени и водят до краен резултат;

много добър 5 - ученикът постига с малки изключения очакваните резултати от учебните програми; показва незначителни пропуски в знанията и уменията си; усвоил е новите понятия и като цяло ги използва правилно; доказва придобитите компетентности при изпълняване на учебни задачи в познати ситуации, а нерядко - и в ситуации, които не са изучавани в клас, макар това да става с известна неувереност; действията му са целенасочени и водят до краен резултат, който извън рамките на изучените ситуации може да не е съвсем точен;

добър 4 - ученикът постига преобладаващата част от очакваните резултати от учебните програми; показва придобитите знания и умения с малки пропуски и успешно се справя в познати ситуации, но се нуждае от помощ при прилагането им в непознати ситуации; усвоена е преобладаващата част от новите понятия; действията му съдържат неточности, но в рамките на изученото водят до краен резултат;

среден 3 - ученикът постига само отделни очаквани резултати от учебните програми; в знанията и в уменията си той има сериозни пропуски; усвоени са само някои от новите понятия; притежава малка част от компетентностите, определени като очаквани резултати в учебната програма, и ги прилага в ограничен кръг алгоритмизирани и изучавани в клас ситуации с пропуски и грешки; действията му съдържат недостатъци и рядко водят до краен резултат;

слаб 2 - ученикът не постига очакваните резултати от учебните програми, заложи като прагова стойност за успешност и зададени чрез степента на позитивен измерител „среден“.

По учебни предмети

1. Български език и литература

Езикови компетентности - Разбира връзката между книжовен изговор и правопис на звуковете. Познава отношенията между звуковете като градивни единици на думата. Образува сложни думи. Разпознава числителни имена като части на речта – бройни и редни. Определя време на глагола (сегашно, бъдеще, минало). Употребява правилно частите на речта. Прави справка в тълковен речник за значението на определена дума. Разпознава в речта думи с противоположно значение (антоними). Разпознава подлога и сказуемото като части на изречение. Разграничава простите изречения в състава на сложното по броя на сказуемите. Разграничава съюзно и безсъюзно свързване на прости изречения в сложно.

Комункативноречева компетентност - Разбира връзката между темата и заглавието на текста. Преразказва в устна форма сбито съдържанието на чужд художествен/нехудожествен повествователен текст. Съчинява текст: в отговор на въпрос по съдържанието на изучавано литературно или фолклорно произведение; по аналогия, по картина от художник. Редактира

свой и чужд текст. Извлича информация за езикови и литературни факти от различни текстове. **Литературни компетентности** - Открива диалог и монолог в художествен текст. Познава легендата като фолклорен и литературен вид. Открива взаимовръзката между епизодите в развитието на действието в изучавано произведение. Свързва постъпките на героите с мотивите за поведението им. Открива посланието на текста. Аргументира отговора си на въпрос, свързан със съдържанието на художествен и нехудожествен текст. Открива олицетворение в художествен текст. Познава съдържанието на значими произведения на класиката и съвременната литература за деца и на фолклора, включени в учебното съдържание. Изгражда си представа за автора чрез негови значими произведения. Изразява емоционално-оценъчно отношение към герои, епизоди, картини. **Социокултурни компетентности** - Открива белези на културната различност в изучавани литературни произведения. Съставя писмен текст с помощта на словесна или визуална опора във връзка с изучавано литературно или фолклорно произведение.

2. Математика

Числа - Познава естествените числа над 1000 и десетичната позиционна бройна система Извършва аритметичните действия събиране и изваждане с естествените числа над 1000 Извършва аритметичните действия умножение и деление с едноцифрено и с двуцифрено число Представя числа с римските цифри Намира неизвестен умалител и неизвестен делител.

Геометрични фигури и тела - Разпознава геометричната фигура окръжност и елементите ѝ Чертае ъгъл по дадена градусна мярка и окръжност по даден радиус Разпознава геометричните тела куб, правоъгълен паралелепипед, кълбо, цилиндър, конус, пирамида. **Измерване** - Знае мерните единици за ъгъл (градус) и за лице (кв. мм, кв. см, кв. дм, кв. м, кв. км, декар) Измерва ъгли по зададена мярка Извършва действия с изучените однородни мерни единици (без тези за време) Намира лице на правоъгълник Използва правилно чертожните инструменти линия, транспортир и пергел.

Моделиране - Описва ситуации от заобикалящия го реален свят с математически модел (задачи от покупко-продажби, лице и обиколка на фигура) Интерпретира съдържателно получените резултати при решаване на даден проблем Събира данни от различни източници за съставяне на числови изрази и текстови задачи.

3. Човекът и обществото

Човекът и неговата среда - Познава характерни особености на природните области в България. Разбира значението на природните дадености за живота на хората. Дава примери за промени в околната среда и в бита на хората, настъпили в резултат на някои технически нововъведения. Разграничава държавни институции и органи на местната власт. Познава правила за отговорно поведение при природни бедствия.

Национално и културно наследство - Дава примери за значими културни постижения на българския народ. Разказва за ярки личности и събития в българската история. Свързва разбирателството между различните човешки общности с напредъка на обществото.

България - част от света - Определя по карта географското положение на България в Европа. Илюстрира с примери връзките на България с Европа и със света. Разбира ролята на кръстопътното положение на България. Описва забележителности на столицата на

Република България. **Източници на знания** - Разграничава материални от писмени източници на знания. Съставя кратки описания на обекти и събития. Използва данни, представени чрез схеми, карти, таблици и други източници на информация.

4. Човекът и природата

Вещества, тела и организми - Различава веществата по свойства и употреба. Разпознава основни замърсители на околната среда. Илюстрира с примери основни групи организми, обитаващи водата и сушата, и приспособленията им за живот. Групира животните на бозайници, птици, влечуги, земноводни, риби и насекоми. Описва формата и движението на Земята и Луната. Разграничава планета, спътник и звезда. Назовава по схема планетите от Слънчевата система.

Природни явления и процеси - Познава някои от основните жизнени процеси — хранене, дишане, размножаване и развитие. Проследява преходите между трите състояния на водата (при нагряване и охлаждане) и кръговрата на водата. Описва движения на тела и действия на сили. Дава примери за източници на светлина и звук, за тяхното разпространение и възприемане от човешките сетива. Описва приспособления за движение на животни във водата и на сушата. Дава примери за получаване на енергия от различни източници и за нейното използване от човека. Обяснява откъде организмите получават енергия и за какво я използват. Прилага начини за пестене на енергия. **Човекът и здравословният начин на живот** - Описва по схема храненето, дишането, размножаването и развитието на човека. Описва очаквани промени в човешкото тяло през пубертета .Дава примери за здравословно хранене и здравословен начин на живот. Познава заразни и незаразни болести и начини за опазване на собственото здраве. Разбира вредното въздействие на никотина, алкохола, наркотиците. Назовава дейности на човека, водещи до нарушаване на равновесието в природата, и мерки за нейното опазване.

Наблюдения, експерименти и изследване - Извършва наблюдения на природни обекти и процеси. Извършва опити с тела, вещества и растения. Използва термометър за измерване на температура. Разчита информация по модели, схеми, таблици, графики.

5. Компютърно моделиране

Дигитални устройства - Познава функционалността на бутоните на конкретно устройство Познава основните компоненти на дигиталното устройство и начините за включване на програмируеми устройства към тях Познава етичните норми при работа с дигитални устройства Познава ползите и вредите от използването на дигитални устройства за околната среда.

Дигитална идентичност - Прави разлика между дигитална и физическа идентичност и не предоставя лични данни в дигитална среда Познава основните заплахи при работа в дигитална среда и знае как да получи помощ при необходимост.

Информация - Познава начините за получаване на информация и формите за представянето ѝ Познава начините за съхраняване на информацията в дигиталните устройства Познава формите на представяне на информацията (текстова, числова, звукова, графична) Разпознава и сравнява мерни единици за големината на файловете, които използва Знае как се обработва информацията в дигиталните устройства.

Разбира, че дигиталните ресурси може да не са свободни за използване, копиране и разпространяване.

Алгоритми - Познава конкретна среда за блоково програмиране и създава дигитално съдържание Реализира линеен алгоритъм във визуална среда, като управлява движение на героите (изчакване, забавяне или ускоряване) Експериментира с героите във визуалната среда, като задава основните им характеристики и ги подбира според определен сюжет Сглобява код чрез блокове за управление на героите в играта Сглобява крайна последователност от блокове, реализираща разклонен алгоритъм Създава проект, който включва анимация с повече от един обект и използване на звук и текст Представя в реална и виртуална среда свой проект.

6. Критерии за оценка по английски език за IV клас

Отличен 6:

Знанията и уменията са задълбочени. Ученикът владее свободно учебния материал съгласно учебната програма. Последователно и изчерпателно отговаря на поставените въпроси Изпълнява практическа задача (свързана с четирите речеви умения - четене, слушане, говорене и писане.

Владее компенсаторни методи при речевата изява.

Много добър 5:

Знанията и уменията са овладени с незначителни пропуски.

Ученикът се ориентира много добре в лексикално- граматичния материал, предвиден за определеното ниво.

Изпълнява поставените задачи (писмени или устни) без нужда от подсещания въпроси , но недостатъчно изчерпателно.

Справя се с практическа задача с незначителни грешки, които не пречат на цялостната комуникация.

Добър 4:

Знанията и уменията са частични.

Ученикът е овладял само основния материал, предвиден за определеното ниво. Недостатъчно комплексно прилага изучения лексикално- граматичен минимум.

Има нужда от водещи въпроси при изпълнение на езикова задача. Поставените практически задания се изпълняват недостатъчно точно и пълно. Допуска грешки, които не водят до проблеми в комуникацията

Среден 3:

Знанията и уменията са несистемни и непълни.

Ученикът не владее достатъчно пълно лексикално- граматичния материал. При изпълнение на практическа задача допуска грешки, които влошават качеството на речта, правейки я граматически неправилна, на отделни места неясна. Не се справя без чужда помощ.

Слаб 2:

Знанията и уменията не са формирани. Ученикът не е овладял лексикално- граматичния минимум. Трудно се ориентира в условието на заданието.

При изпълнение на практическа задача допуска груби фонетични, граматични, лексикални, синтактични и стилистични грешки.

Слаба обща езикова, речева, учебно-познавателна култура

Езикови умения	Очаквани резултати според учебната програма Ученикът може да:
Слушане	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира въпросите и инструкциите на учителя, както и кратки реплики на свои съученици; • Разбира общия смисъл на кратки текстове, като прави догадки за значението на непознати думи и фрази; • Извлича конкретна информация от несложни текстове • Разбира английска реч в рамките на изучавания материал.
Четене	<ul style="list-style-type: none"> • Чете на глас учебни текстове с произношение и интонация, които не пречат на разбирането; • Разбира самостоятелно указанията в учебника, кратки обяснения и комуникативни задачи, свързани с изучавания материал; • Разбира общия смисъл на несложни, жанрово разнообразни текстове на познати теми.
Говорене	<ul style="list-style-type: none"> • Задава и отговаря на конкретни въпроси на познатите теми; • Изпълнява и дава несложни инструкции; • Води кратък разговор на теми от ежедневието или изучавания материал; • Разказва накратко за себе си и своя кръг; Използва самостоятелно основни комуникативни функции – молба, разрешение.
Писане	<ul style="list-style-type: none"> • Пише изречения и кратки текстове по теми от изучавания материал по зададени опори; • Пише кратки описания на свои неща, близки, любими животни с помощта на опори; • Пише кратки инструкции; • Изразява се с кратки изречения, ограничена лексика и несложни езикови конструкции с правопис и пунктуация, които не затрудняват разбирането.

